Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu

PIERWSZE KROKI

W SZKOLE

Wielkopolski informator edukacyjny dla cudzoziemców

Wydawca:
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu

Zespół redakcyjny:
Izabela Czerniejewska, Barbara Zatorska, Violetta Dąbek

Zespół Wspierający:
Barbara Nadolińska, Anna Olchowska, Wiesława Groszczyk

Opracowanie graficzne, skład, ilustracje:

Wydawnictwo wydmy / www.wydawnictwowydmy.pl

ISBN: 978-83-63140-06-9

Spis treści

Słowniczek pojęć użytych w informatorze 6

System edukacji w Polsce 8

Dzieci w wieku 0-3 lata 10

Dzieci w wieku 3-6 lata 12

Szkoła podstawowa 14

Egzamin ósmoklasisty 18

Szkoły ponadpodstawowe (tzw. szkoły średnie) 20

Przyjmowanie uczniów cudzoziemskich do szkół średnich 24

Wsparcie dla uczniów cudzoziemskich w szkole 27

Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne 31

Szkolnictwo specjalne 33

Szkoły policealne 37

Uznawanie wykształcenia średniego uzyskanego za granicą 39

Kwalifikacyjne kursy zawodowe 41

Bursa 43

Ocenianie w polskim systemie edukacji 44

Szkolnictwo artystyczne w Polsce 46

Podstawy prawne kształcenia cudzoziemców 47

Drodzy Rodzice i Uczniowie,

Cieszymy się, że wybraliście Wielkopolskę jako miejsce do życia. Przygotowaliśmy dla Was informator, który przedstawia to, co najważniejsze w polskim systemie edukacji, również w odniesieniu do naszego regionu. Mamy nadzieję, że pomoże on w adaptacji do nowych warunków życia, a przede wszystkim w znalezieniu odpowiedniego przedszkola i szkoły dla dzieci i młodzieży przybyłych do nas z innych krajów.

Informator adresujemy do rodziców i uczniów z doświadczeniem migracji, którzy rozpoczynają lub kontynuują naukę w naszym województwie, ale może on być również przydatny dla obywateli polskich, których dzieci uczyły się w szkołach za granicą, a teraz będą kontynuować naukę w naszym kraju.

Polskie prawodawstwo stosuje określenie „cudzoziemiec" w odniesieniu do każdej osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego, natomiast szereg opracowań, w tym Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, używa pojęcia „uczeń z doświadczeniem migracji". Tak więc w naszym opracowaniu zamiennie stosujemy terminy „cudzoziemcy", „obcokrajowcy", „osoby/uczniowie z doświadczeniem migracji" lub „osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego".

W naszym informatorze zamieściliśmy słowniczek często przywoływanych pojęć związanych z polskim szkolnictwem, aby można było łatwiej zrozumieć nasz system edukacji. Ponadto, dołączono wykaz najważniejszych aktów prawnych regulujących kształcenie osób niebędących obywatelami polskimi na terenie w Rzeczypospolitej Polskiej.

Polski system edukacji obejmuje szkolnictwo publiczne i niepubliczne.

- Publiczne przedszkola, szkoły, placówki ogólnodostępne prowadzone są przez gminę/miasto powiat, a finansowane przez państwo i samorząd terytorialny.
- Niepubliczne przedszkola, szkoły, placówki prowadzone mogą być przez fundacje, stowarzyszenia, osoby fizyczne, spółki; mają swoje własne zasady rekrutacji i często są płatne.

Tak więc, wszystkie typy przedszkoli, szkół i placówek opisane w informatorze mogą być zarówno publiczne, jak i niepubliczne.

Istotną częścią informatora są lokalne zeszyty, które przedstawiają najważniejsze aspekty kształcenia, wychowania i opieki w poszczególnych subregionach Wielkopolski. Zawarte tam informacje są konkretnym wskazaniem miejsca lub instytucji, które pomogą rodzicom znaleźć przedszkole lub szkołę dla swojego dziecka.

Wszystkim przybyłym do Wielkopolski życzymy, aby nasz region umożliwił im rozwój osobisty i zawodowy, a dzieciom pozwolił rozwinąć skrzydła.

Zespół redakcyjny

Słowniczek pojęć użytych w informatorze

centrum kształcenia zawodowego – prowadzi dokształcanie i doskonalenie osób dorosłych w formach pozaszkolnych umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych

klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego – zawody określone w 32 branżach szkolnictwa branżowego

kształcenie w formie dziennej – kształcenie, które odbywa się przez 5 dni w tygodniu albo przez 6 dni w tygodniu

kształcenie w formie stacjonarnej – kształcenie, które odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu

kształcenie w formie zaocznej – kształcenie, które odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni

kurator oświaty – organ nadzoru pedagogicznego w Polsce działający na terenie województwa

kuratorium oświaty – urząd podległy kuratorowi oświaty, którego pracownicy nadzorują (opiekują się) przedszkola, szkoły i placówki na terenie województwa

młodociany pracownik – uczeń, który ukończył 15 lat (wyjątkowo 14 lat) i który może być zatrudniony – zgodnie z Kodeksem pracy – przez pracodawcę w celu praktycznej nauki zawodu; po podpisaniu umowy z pracodawcą uczeń jest przyjmowany do branżowej szkoły I stopnia

obowiązek nauki - dotyczy młodzieży w wieku 16-18 lat, bowiem zgodnie z prawem w Polsce nauka jest obowiązkowa do ukończenia do 18 roku życia

obowiązek szkolny - rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat oraz trwa do ukończenie szkoły podstawowej

organ prowadzący – minister, jednostka samorządu terytorialnego (gmina, miasto, powiat), inne osoby prawne (stowarzyszenia, fundacje) i osoby fizyczne

placówka kształcenia ustawicznego – prowadzi dokształcanie i doskonalenie osób dorosłych w formach pozaszkolnych umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych

podstawa programowa wychowania przedszkolnego lub podstawa programowa kształcenia ogólnego – dokument w postaci rozporządzenia ministra zawierający cele kształcenia, treści nauczania, najważniejsze umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego

podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego – obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie

rodzice – rodzice lub prawni opiekunowie dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem

statut szkoły/szkolny – najważniejszy dokument, który reguluje wewnętrzne życie szkoły i zawiera informacje dotyczące wszystkich dziedzin jej działalności; zawiera m.in. szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, organizacji zajęć dodatkowych dla uczniów, formy opieki i pomocy uczniom, którzy jej potrzebują oraz sposoby współpracy z rodzicami

szkoła dla dorosłych – szkoła, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby pełnoletnie oraz kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły

turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników – forma kształcenia zawodowego teoretycznego młodocianych pracowników w zakresie zawodu nauczanego w branżowej szkole I stopnia, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w tym zawodzie

System edukacji w Polsce

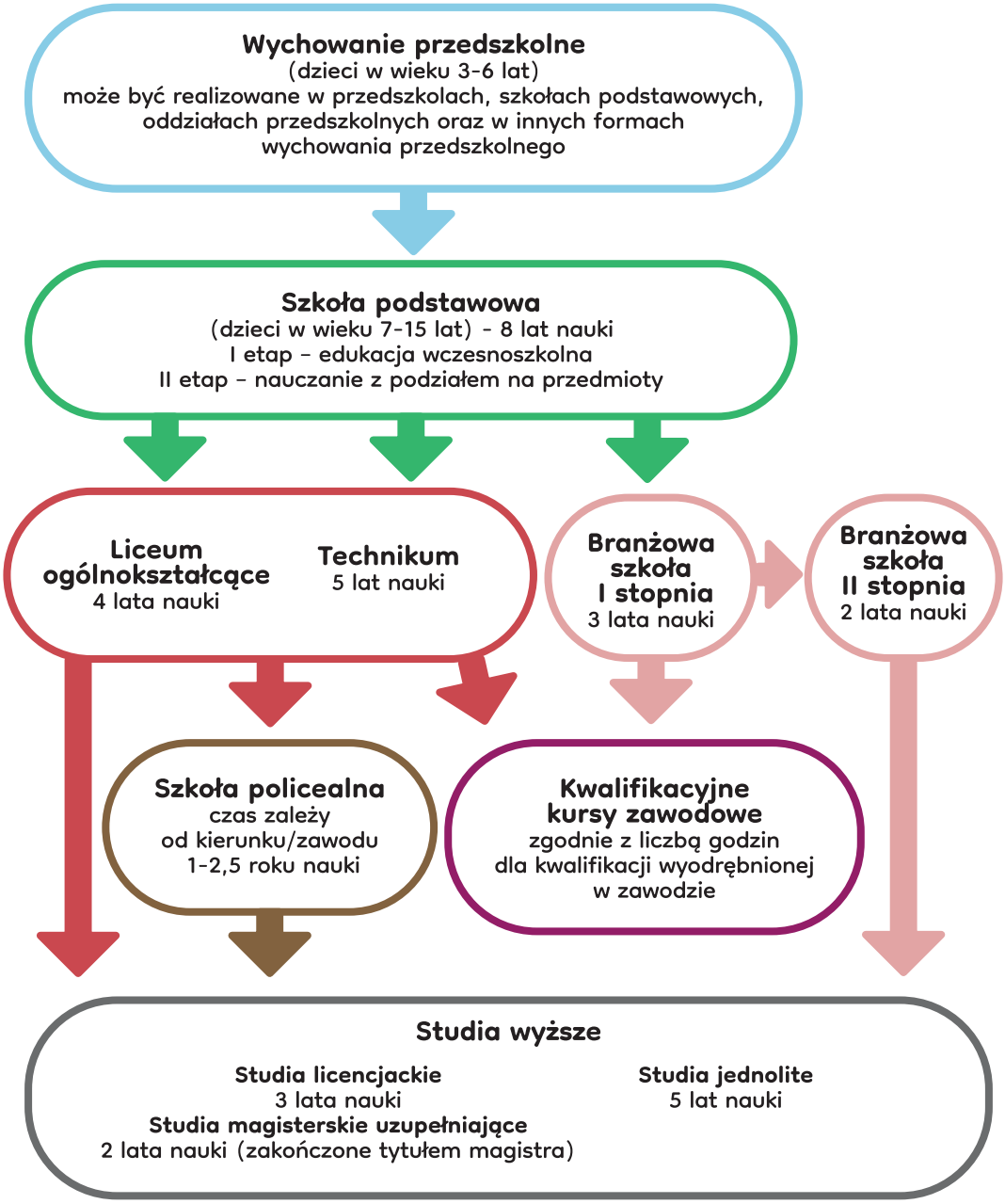

NOTATKI:

Dzieci w wieku 0-3 lata

Opieka nad małymi dziećmi w wieku **do lat 3** może być sprawowana w żłobku lub w klubie dziecięcym.

Żłobek

- Opieka w żłobku jest sprawowana nad dziećmi od ukończenia 20 tygodnia życia do ukończenia 3 roku życia.
- W żłobku dziecko może przebywać do 10 godzin dziennie. W uzasadnionych przypadkach czas ten może zostać wydłużony.
- Żłobek zapewnia dzieciom wyżywienie, opiekę pielęgnacyjną, zajęcia zabawowe z elementami edukacji, z uwzględnieniem rozwoju psychomotorycznego dziecka właściwego do jego wieku oraz indywidualnych potrzeb.
- Odpłatność za żłobek publiczny wraz z wyżywieniem określa organ prowadzący żłobki na terenie miasta lub gminy. W placówkach niepublicznych opłaty są ustalane w żłobkach.

Żłobki mogą być:

- publiczne – prowadzone przez samorząd (finansowane przez państwo i gminę lub miasto)
- niepubliczne – prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia, osoby fizyczne (mogą mieć dofinansowanie z budżetu państwa lub gminy).

Rekrutacja do żłobków odbywa się w systemie ciągłym – całorocznym.

- Wniosek o przyjęcie dziecka do żłobka można wypełnić w formie elektronicznej lub w formie papierowej.
- Zasady oraz terminy rekrutacji do żłobków publicznych określa organ prowadzący żłobki na terenie miasta lub gminy.
- Zasady oraz terminy rekrutacji do żłobków niepublicznych określa podmiot prowadzący żłobek.
- Szczegółowe informacje można uzyskać w każdym żłobku.

Klub dziecięcy – inna możliwość opieki nad małym dzieckiem

- Klub dziecięcy to placówka niepubliczna o elastycznym charakterze działania.
- Organizacja klubu dziecięcego uwzględnia indywidualne potrzeby rodziców i dziecka.
- Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 1 roku życia do ukończenia 3 roku użycia.
- Miejsce to zapewnia dzieciom opiekę pielęgnacyjną, zajęcia zabawowe z elementami edukacji.
- W klubie dziecko może przebywać do 10 godzin dziennie. W uzasadnionych przypadkach czas ten może zostać wydłużony.
- Liczba miejsc w klubie dziecięcym nie może być większa niż 30.
- Zasady i terminy rekrutacji do klubu dziecięcego oraz wysokość opłat określa podmiot prowadzący klub.

NOTATKI:

Dzieci w wieku 3-6 lata

Przedszkole

- Przedszkole to instytucja opiekuńczo-wychowawcza, do której uczęszczają dzieci w wieku **od 3 lat (wyjątkowo od 2,5 roku) do 6 lat.**
- Przedszkola są publiczne oraz niepubliczne.
- W przedszkolach nie ma rejonizacji.
- Rodzice wybierają przedszkole według swoich preferencji np. blisko miejsca zamieszkania, blisko miejsca pracy lub według innych kryteriów.
- Wychowanie przedszkolne nie jest obowiązkowe.
- W przedszkolu dzieci mogą uczestniczyć również w rocznym obowiązkowym przygotowaniu przedszkolnym (tzw. zerówka).

Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne – „zerówka"

- Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne.
- Może być ono realizowane w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.
- „Zerówkę" dziecko powinno rozpocząć z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat.
- Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne jest **bezpłatne.**

Rekrutacja/przyjęcie dziecka do publicznego przedszkola

- Zapisanie dziecka do przedszkola może odbywać się poprzez rekrutację, która rozpoczyna się na przełomie lutego i marca danego roku. Zasady i szczegółowe terminy składania dokumentów określa organ prowadzący przedszkole.
- Wniosek o przyjęcie dziecka do przedszkola należy wypełnić elektronicznie (jeśli taki funkcjonuje w gminie lub w mieście) lub papierowo (druk można otrzymać w każdym przedszkolu).

- O przyjęciu dziecka w trakcie roku szkolnego (po 1 września danego roku) decyduje dyrektor przedszkola.
- W razie problemu ze znalezieniem miejsca w publicznym przedszkolu należy skontaktować się z organem prowadzącym przedszkole (bezpośrednio z pracownikami urzędu miasta lub urzędu gminy zajmującymi się oświatą).

Organizacja przedszkola

- Przedszkola zazwyczaj pracują w godzinach 6:00-17:00.
- Każdego dnia przez 5 godzin, zazwyczaj od 8:00 do 13:00, odbywają się obowiązkowe zajęcia edukacyjne, które przygotowują dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole. W pozostałych godzinach organizowane są zajęcia zabawowe.
- Przedszkole realizuje zajęcia języka angielskiego. Dodatkowo organizuje się zajęcia rytmiki.
- W niektórych przedszkolach dzieci wspiera logopeda lub/oraz psycholog.
- Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym wynosi nie więcej niż 25.
- Oddział przedszkola obejmuje dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień lub rodzaju niepełnosprawności.
- Przedszkole funkcjonuje **przez cały rok szkolny,** z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący przedszkole.
- Zazwyczaj w ciągu roku przedszkole jest zamykane na 1 miesiąc (lipiec lub sierpień). W tym czasie odbywają się dyżury w innym przedszkolu.

NOTATKI:

Szkoła podstawowa

8-letnia szkoła podstawowa

- Nauka w publicznych szkołach podstawowych jest **bezpłatna.**
- **Dzieci 7-letnie rozpoczynają I klasę** (6-latki mogą rozpocząć naukę jeśli mają opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej lub w poprzednim roku uczęszczały do przedszkola).
- Szkoły podstawowe mogą prowadzić oddziały:
    - integracyjne (dla dzieci z niepełnosprawnościami)
    - sportowe (dla dzieci uzdolnionych sportowo)
    - dwujęzyczne od VII klasy (dla dzieci uzdolnionych lingwistycznie)
    - przygotowawcze (dla dzieci nieznających języka polskiego na poziomie umożliwiającym edukację)

Organizacja szkoły podstawowej:

- Rok szkolny trwa od 1 września do 31 sierpnia. Uczniowie kończą zajęcia dydaktyczno-wychowawcze (lekcje) w ostatni piątek czerwca (jest to tzw. zakończenie roku szkolnego).
- Zajęcia szkolne odbywają się w większości szkół od poniedziałku do piątku. Lekcja trwa 45 minut.
- Rok szkolny dzieli się w większości szkół na dwa półrocza.
- Przerwy świąteczne są w okresie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku oraz w okresie Świąt Wielkanocnych.
- Ferie zimowe w styczniu lub lutym trwają dwa tygodnie.
- Ferie letnie w lipcu i sierpniu trwają ponad dwa miesiące.

Podręczniki szkolne

- Podręczniki i zeszyty ćwiczeń w szkole podstawowej są **bezpłatne.** Uczniowie otrzymują je w szkole.
- Podręczniki są wypożyczane, a po roku nauki trzeba je zwrócić.
- Zeszyty ćwiczeń są tylko dla ucznia (nie trzeba ich zwracać do biblioteki szkolnej).

Języki obce

W szkole podstawowej uczniowie uczą się dwóch języków obcych nowożytnych:

- pierwszego języka (zazwyczaj jest to język angielski) uczą się od I klasy,
- drugiego języka uczą się od VII klasy (np. niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego, francuskiego lub innego).

Świetlica

- W prawie wszystkich szkołach działa świetlica szkolna. Jest to miejsce dla uczniów (głównie z klas 1-3, których rodzice pracują) przeznaczone do spędzania czasu przed lekcjami lub po lekcjach.
- Świetlica to także miejsce rekreacji, rozwijania zainteresowań oraz integracji z innymi dziećmi.
- W świetlicy dzieci mogą również odrabiać lekcje.
- Opieka w świetlicy jest bezpłatna.
- Czas pracy świetlicy zależy od potrzeb rodziców, dowozów uczniów lub szczególnej organizacji szkoły; najczęściej są to godziny od 7:00 do 17:00 lub 18:00.
- Zgłoszenie dziecka do świetlicy należy indywidualnie uzgodnić w szkole.

Przyjęcie do szkoły podstawowej

- Publiczna szkoła podstawowa ma ustalony obwód/rejon (wykaz miejscowości, ulic, osiedli).
- Szkoła ma obowiązek przyjęcia ucznia zamieszkującego w jej obwodzie. Zgłoszenie dziecka do szkoły może nastąpić w ciągu całego roku szkolnego.
- Cudzoziemcy są przyjmowani do szkół na podstawie dokumentów, którymi są:
    - świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument stwierdzający ukończenie szkoły lub kolejnego etapu edukacji za granicą,
    - świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument wskazujący klasę lub etap edukacji, który uczeń ukończył za granicą oraz dokument potwierdzający sumę lat nauki szkolnej ucznia,
    - pisemne oświadczenie dotyczące sumy lat nauki szkolnej ucznia – jeżeli ustalenie sumy lat nauki z ważnych powodów nie jest możliwe – złożone przez rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia.
- Jeżeli uczeń przybywający z zagranicy nie może przedłożyć dokumentów, zostaje przydzielony do odpowiedniej klasy oraz przyjęty do publicznej szkoły na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej, wieku ucznia oraz opinii rodzica.
- Rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza dyrektor szkoły. Jeśli uczeń nie zna języka polskiego rozmowę przeprowadza się w języku obcym, którym posługuje się uczeń lub z pomocą osoby władającej językiem kraju pochodzenia ucznia.
- W miarę możliwości dokumenty dziecka/ucznia winny być przetłumaczone na język polski, który jest językiem urzędowym w Polsce.

Prawo nie wymaga, aby dokumenty dziecka/ucznia były przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego.

NOTATKI:

Egzamin ósmoklasisty

- Pod koniec roku szkolnego w ósmej klasie (zazwyczaj w kwietniu) przeprowadzany jest egzamin ósmoklasisty. Jest to egzamin powszechny, obowiązkowy; każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać.
- Egzamin obejmuje cztery przedmioty obowiązkowe:
    - język polski,
    - matematykę,
    - język obcy nowożytny nauczany w szkole,
    - jeden przedmiot do wyboru spośród przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia lub historia.

- Wyniki uzyskane na egzaminie oraz oceny końcowe na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej są podstawą do podejmowania nauki na kolejnym etapie kształcenia w szkole ponadpodstawowej.
- **Cudzoziemcy mają prawo do dostosowania form i warunków** na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej – odrębny arkusz egzaminacyjny, wydłużony czas przeprowadzenia egzaminu, przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali, możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego.

- Opinia rady pedagogicznej jest wydawana na wniosek:
    - nauczyciela lub specjalisty szkolnego,
    - rodziców.

- Szczegółowe informacje dotyczące egzaminu ósmoklasisty zawarte są na stronach internetowych:
    - Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
      cke.gov.pl
    - Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu
      www.oke.poznan.pl

Uwaga!

W okresie trwania epidemii COVID-19 ograniczono liczbę przedmiotów egzaminacyjnych; odstąpiono od obowiązku przystępowania przez ucznia do egzaminu z jednego przedmiotu do wyboru.

NOTATKI:

Szkoły ponadpodstawowe (tzw. szkoły średnie)

Liceum ogólnokształcące dla młodzieży

- Liceum ogólnokształcące jest 4-letnią szkołą ponadpodstawową, w której uczniowie kształcą się zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.
- Nauka w liceum ogólnokształcącym w Polsce trwa cztery lata i przygotowuje ucznia do egzaminu maturalnego.
- Egzamin maturalny (matura) nie jest obowiązkowy.
- Pozytywny wynik egzaminu maturalnego (otrzymanie świadectwa dojrzałości) jest konieczny, aby rozpocząć studia wyższe na polskiej uczelni.
- W liceach ogólnokształcących uczeń uczy się większości przedmiotów na poziomie podstawowym, natomiast wybiera od 2 do 3 przedmiotów, które będzie realizował na poziomie rozszerzonym.
- W niektórych szkołach istnieją również klasy dwujęzyczne, w których wybrane przedmioty nauczane są w języku obcym. Uczniowie z takich klas mają możliwość przystąpienia do matury dwujęzycznej.
- Absolwent liceum ogólnokształcącego może podjąć naukę w szkole policealnej (nie jest wymagane zdanie matury i uzyskanie świadectwa dojrzałości).
- Ukończenie liceum ogólnokształcącego daje wykształcenie ogólne średnie, natomiast nie daje konkretnego zawodu.
- Szczegółową ofertę kształcenia w szkołach ponadpodstawowych można znaleźć na stronach internetowych wybranych liceów ogólnokształcących, Kuratorium Oświaty w Poznaniu www.ko.poznan.pl (w zakładce: Rodzice i uczniowie/rekrutacja) oraz organów prowadzących szkoły (miasto/powiat).

Liceum ogólnokształcące dla dorosłych

- 4-letnie **liceum** ogólnokształcące dla **dorosłych** jest przeznaczone dla osób, które ukończyły 18 lat lub ukończą 18 lat w roku kalendarzowym, w którym przyjmowane są do szkoły.
- Liceum dla dorosłych przyjmuje osoby, które z różnych przyczyn nie ukończyły szkoły dla młodzieży, a zamierzają uzupełnić wykształcenie.
- Po ukończeniu nauki słuchacz otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły średniej, co potwierdza posiadanie wykształcenia średniego.
- Nauka w **liceum** ogólnokształcącym dla dorosłych trwa 4 lata (8 semestrów) i **przygotowuje słuchacza do egzaminu maturalnego.**
- Kształcenie może być realizowane w formie stacjonarnej lub zaocznej.

Egzamin maturalny

- Egzamin maturalny nie jest obowiązkowy – każdy absolwent szkoły ponadpodstawowej (liceum ogólnokształcącego dla młodzieży, technikum, liceum ogólnokształcącego dla dorosłych) samodzielnie podejmuje decyzję o przystąpieniu do niego.
- Uczeń branżowej szkoły II stopnia jest zobowiązany do wypełnienia deklaracji wstępnej przystąpienia do egzaminu maturalnego do końca września oraz deklaracji ostatecznej w lutym w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu.
- Zajęcia edukacyjne w ostatniej klasie liceum ogólnokształcącego kończą się pod koniec kwietnia.
- Egzamin maturalny przeprowadzany jest w szkole w maju w części ustnej oraz w części pisemnej.
- Egzamin przeprowadzany jest z przedmiotów obowiązkowych oraz z przedmiotów dodatkowych.
- **Cudzoziemcy mają prawo do dostosowania form i warunków** na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej - odrębny arkusz egzaminacyjny, wydłużony czas przeprowadzenia egzaminu, przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali, możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego.
- Opinia rady pedagogicznej jest wydawana na wniosek:
    - nauczyciela lub specjalisty szkolnego,
    - rodziców.

Szczegółowe informacje dotyczące egzaminu maturalnego zawarte są na stronach internetowych:
Centralnej Komisji Egzaminacyjnej: cke.gov.pl
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu: www.oke.poznan.pl

Technikum

- Technikum jest 5-letnią szkołą ponadpodstawową, w której uczniowie kształcą się zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego oraz podstawą programową kształcenia w wybranym zawodzie szkolnictwa branżowego.
- Po ukończeniu technikum uczniowie mają kwalifikacje zawodowe, mogą podjąć pracę; mają także możliwość zdawania matury i podjęcia studiów.
- Ukończenie technikum daje wykształcenie średnie branżowe, a tym samym daje kwalifikacje do wykonywania konkretnego zawodu.
- Uczniowie technikum zdają w trakcie nauki zewnętrzny egzamin państwowy przeprowadzany przez okręgową komisję egzaminacyjną. Po pomyślnie zdanych egzaminach zawodowych oraz ukończeniu szkoły absolwent uzyskuje tytuł technika (np. technik informatyk, technik hotelarstwa, technik technologii żywności).
- Egzamin maturalny (matura) nie jest obowiązkowy.
- Pozytywny wynik egzaminu maturalnego (świadectwo dojrzałości) jest konieczny, aby rozpocząć studia wyższe na polskiej uczelni.
- W technikum uczeń uczy się przedmiotów ogólnych oraz zawodowych.
- Przedmioty zawodowe obejmują godziny przeznaczone na kształcenie zawodowe teoretyczne i kształcenie zawodowe praktyczne. Poza tym uczniowie odbywają obowiązkowe praktyki zawodowe.
- Spośród przedmiotów ogólnych (nauczanych na poziomie podstawowym) uczeń wybiera 1 lub 2 przedmioty, które będzie realizował na poziomie rozszerzonym.
- Szczegółową ofertę kształcenia w technicznych szkołach ponadpodstawowych można znaleźć na stronach internetowych wybranych techników, Kuratorium Oświaty w Poznaniu www.ko.poznan.pl (w zakładce: Rodzice i uczniowie/rekrutacja) oraz organów prowadzących szkoły (miasto/powiat).

Egzamin zawodowy

- Egzamin zawodowy obejmuje zakresem tematycznym jedną lub dwie kwalifikacje. Liczba egzaminów w danym zawodzie jest zależna od liczby kwalifikacji wyodrębnionych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie.
- Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego.
- Egzamin zawodowy jest egzaminem zewnętrznym; może być przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego, a w przypadku części praktycznej tego egzaminu w okresie ferii letnich lub zimowych.

NOTATKI:

Przyjmowanie uczniów cudzoziemskich do szkół średnich

Uczniowie cudzoziemscy są przyjmowani do:

- liceum ogólnokształcącego – na podstawie dokumentów,
- technikum, szkoły branżowej I stopnia, szkoły branżowej II stopnia i szkoły policealnej - na podstawie dokumentów i zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu - jeżeli szkoły te dysponują wolnymi miejscami.

Jeżeli uczeń nie kończy szkoły podstawowej w Polsce (nie ma świadectwa ukończenia polskiej szkoły podstawowej, nie pisał egzaminu ósmoklasisty), to **nie bierze udziału w powszechnej rekrutacji** (np. nie loguje się do elektronicznego systemu rekrutacji, nie przelicza ocen ze swojego świadectwa na polski system oceniania). Do szkoły ponadpodstawowej jest przyjmowany na podstawie decyzji dyrektora szkoły.

Szczegółowe informacje dotyczące dokumentów potrzebnych do złożenia wniosku o przyjęcie do szkoły lub sytuacji ich braku zawarte są na stronie 16 informatora.

Branżowa szkoła I stopnia

- Naukę w branżowej szkole I stopnia może podjąć uczeń, który posiada świadectwo ukończenia szkoły podstawowej.
- Nauka w branżowej szkole I stopnia trwa 3 lata i obejmuje kształcenie ogólne i zawodowe zgodnie klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego.
- Kształcenie zawodowe praktyczne tzw. praktyczna nauka zawodu może odbywać się w szkole, u pracodawców (jako młodociani pracownicy), centrach kształcenia zawodowego lub placówkach kształcenia ustawicznego.
- Kształcenie ogólne odbywa się w szkole, zawodowe teoretyczne w szkole lub turnusach dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników.
- Po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia i zdaniu egzaminu zawodowego lub egzaminu czeladniczego absolwent uzyska dyplom zawodowy lub odpowiednio świadectwo czeladnicze, a także uzyskuje wykształcenie zasadnicze branżowe.
- Absolwent branżowej szkoły I stopnia w celu uzyskania dyplomu technika będzie mógł kontynuować naukę w dwuletniej branżowej szkole II stopnia.
- Absolwent branżowej szkoły I stopnia, może podjąć pracę albo kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych.

Branżowa szkoła II stopnia

- 2-letnia branżowa szkoła II stopnia jest przeznaczona dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia, którzy zdali egzamin zawodowy w zakresie pierwszej kwalifikacji w zawodzie nauczanym w branżowej szkole II stopnia.
- W szkole słuchacze uczą się przedmiotów ogólnych oraz realizują kształcenie zawodowe na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie tylko drugiej kwalifikacji wyodrębnionej w nauczanym zawodzie.
- Słuchacze zdają zewnętrzny egzamin państwowy przeprowadzany przez okręgową komisję egzaminacyjną. Po pomyślnie zdanym egzaminie zawodowym oraz ukończeniu szkoły absolwent branżowej szkole II stopnia uzyskuje tytuł technika.
- Absolwent branżowej szkoły II stopnia uzyskuje wykształcenie średnie branżowe i może przystąpić do egzaminu maturalnego.

NOTATKI:

Wsparcie dla uczniów cudzoziemskich w szkole

Uczniowie z doświadczeniem migracji korzystają z nauki i opieki we wszystkich typach publicznych przedszkoli i publicznych szkół do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej na warunkach dotyczących obywateli polskich.

Dodatkowe lekcje języka polskiego

Cudzoziemcy podlegający obowiązkowi szkolnemu (szkoła podstawowa) lub obowiązkowi nauki (szkoła ponadpodstawowa), którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego. Uczniowie z doświadczeniem migracji mogą korzystać z takich dodatkowych zajęć języka polskiego jako obcego tak długo jak tego potrzebują (nie ma ograniczenia czasowego). Lekcje języka polskiego jako obcego:

- organizowane są w szkole; mogą być indywidualne lub grupowe;
- trwają minimum 2 godziny lekcyjne tygodniowo.

Dodatkowe zajęcia wyrównawcze

Uczniowie cudzoziemscy mogą także korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu nauczania jeśli nauczyciel stwierdzi konieczność uzupełnienia różnic programowych z tego przedmiotu. Zajęcia wyrównawcze:

- mogą być realizowane przez okres 12 miesięcy,
- są prowadzone indywidualnie lub w grupach,
- w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z tego przedmiotu w wymiarze 1 godziny lekcyjnej tygodniowo.
- Łączny wymiar dodatkowych zajęć z języka polskiego jako obcego i zajęć wyrównawczych nie może być wyższy niż 5 godzin lekcyjnych tygodniowo w odniesieniu do jednego ucznia.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

- Każdy uczeń w szkole może skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologa i/lub pedagoga.
- Specjalista wspiera uczniów m.in. w sytuacji niepowodzeń szkolnych, w trudnościach dotyczących emocji oraz komunikacji interpersonalnej. Uczeń może zwrócić się do niego bezpośrednio z prośbą o wsparcie.
- Psycholog/pedagog szkolny może także udzielić pomocy rodzicom ucznia we wspieraniu rozwoju ich dziecka, rozpoznawaniu i rozwijaniu jego indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień.
- Psycholog/pedagog może inicjować różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów.

Uczeń cudzoziemski i dziecko w przedszkolu mają szczególne prawo do pomocy psychologiczno-pedagogicznej (na terenie przedszkola i szkoły) mającej na celu wspierania ich potencjału rozwojowego i stworzenia im warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola i szkoły oraz w środowisku społecznym.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole wynika w szczególności:

- z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych,
- z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Wychowawca klasy

- Pełni funkcję opiekuna klasy przez cały cykl kształcenia dla danego poziomu edukacyjnego; prowadzi działania wychowawcze i integrujące klasę. Wspiera swoich wychowanków w różnych sytuacjach szkolnych i życiowych. Uczeń może zwrócić się do wychowawcy bezpośrednio z prośbą o pomoc lub rozwiązanie trudnego problemu.
- W zależności od sytuacji ucznia (trudności w nauce, nieradzenia sobie ze stresem, konfliktu z rówieśnikami lub nauczycielem, trudną sytuacją finansową, problemami zdrowotnymi, itp.) wychowawca może zwrócić się z prośbą do psychologa/pedagoga/doradcy zawodowego, aby udzielił uczniowi właściwej pomocy. Wychowawca klasy współpracuje z rodzicami uczniów w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki.

Pomoc osoby władającej językiem obcym, którym posługuje się uczeń (tzw. asystent kulturowy).

Uczniowie cudzoziemscy mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia ucznia:

- podczas rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzanej przez dyrektora publicznej szkoły przed przyjęciem do szkoły,
- w trakcie nauki – przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy – pomocy udziela osoba zatrudniona przez dyrektora szkoły w charakterze pomocy nauczyciela.

Nauka języka i kultury kraju pochodzenia

Dla uczniów niebędących obywatelami polskimi, uczęszczającymi do szkoły podstawowej, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole naukę języka i kultury kraju pochodzenia, jeżeli do udziału w tym kształceniu zostanie zgłoszonych co najmniej 7 uczniów.

Oddział przygotowawczy

- Dla uczniów z doświadczeniem migracji, którzy nie znają języka polskiego, a którzy wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych organ prowadzący szkołę może zorganizować **oddział przygotowawczy.**
- W takim oddziale (klasie) uczniowie mają więcej godzin języka polskiego, poznają polską kulturę; biorą udział w zajęciach integracyjnych z uczniami polskimi. Jednocześnie uczniowie w takim oddziale realizują naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.
- Nauka w oddziale przygotowawczym trwa do zakończenia roku szkolnego. Okres ten w zależności od postępów w nauce ucznia i jego potrzeb edukacyjnych może zostać skrócony albo przedłużony, nie dłużej niż o jeden rok szkolny.
- Oddział przygotowawczy może liczyć nie więcej niż 15 uczniów.
- Zajęcia edukacyjne w oddziale przygotowawczym prowadzą nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych, którzy mogą być wspomagani przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia ucznia.
- W oddziale przygotowawczym w ramach tygodniowego wymiaru godzin prowadzi się naukę języka polskiego według programu nauczania opracowanego na podstawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców w wymiarze nie niższym niż 3 godziny tygodniowo.

NOTATKI:

Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne

- Są to placówki, które udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom (od momentu urodzenia) i młodzieży oraz wspomagają w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Wsparciem w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych obejmują również rodziców i nauczycieli.
- Jednym z głównych zadań poradni jest diagnozowanie dzieci i młodzieży. Badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne mają na celu wyjaśnienie mechanizmu funkcjonowania ucznia w odniesieniu do zgłoszonego problemu, jak i wskazanie sposobów jego rozwiązania.
- Jeśli uczeń ma trudności w uczeniu się, badania diagnostyczne prowadzone przez specjalistów poradni mogą okazać się pomocne w dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
- Efektem diagnozowania może być wydanie opinii lub orzeczenia, zawierających zalecane warunki i formy wsparcia dziecka/ucznia w przedszkolu i szkole, jak i objęcie dziecka/ucznia oraz jego rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną w poradni w formie zajęć terapeutycznych, terapii rodziny, grup wsparcia, warsztatów, porad i konsultacji.

- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne dzielą się na publiczne i niepubliczne.
- Korzystanie z pomocy publicznych poradni jest **dobrowolne i nieodpłatne.**
- **Publiczne** poradnie działają na zasadzie rejonizacji, co oznacza, że pisemny wniosek o wydanie opinii czy orzeczenia rodzic dziecka lub pełnoletni uczeń składa do poradni działającej na terenie rejonu przedszkola lub szkoły, do której uczęszcza dziecko/uczeń. W przypadku dzieci nieuczęszczających do przedszkola lub szkoły pomocy udziela poradnia właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.
- **Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne posiadają wyłączne uprawnienie do wydawania:**
    - orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
    - orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz indywidualnego nauczania,
    - orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego,
    - opinii o potrzebie objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zindywidualizowaną ścieżką kształcenia,
    - opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Opinie w pozostałych sprawach wskazanych w przepisach prawa mogą wydawać również niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Wykaz publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych zamieszczony jest na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu: www.ko.poznan.pl w zakładce: Rodzice i uczniowie/pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

NOTATKI:

Szkolnictwo specjalne

Podstawą do objęcia dziecka/ucznia opieką i kształceniem specjalnym jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczną poradnię Psychologiczno-pedagogiczną.

System oświaty obejmuje:

- przedszkola specjalne,
- szkoły podstawowe specjalne.
- szkoły ponadpodstawowe specjalne:
    - czteroletnie licea ogólnokształcące,
    - pięcioletnie technika,
    - trzyletnie branżowe szkoły I stopnia,
    - trzyletnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy,
    - dwuletnie branżowe szkoły II stopnia,
    - szkoły policealne dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe.

Przedszkola specjalne organizowane są dla dzieci z niepełnosprawnościami:

- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- niesłyszących i słabosłyszących,
- niewidomych i słabowidzących,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Przedszkoli specjalnych nie organizuje się dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- z niepełnosprawnościami:
    - z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym,
    - niesłyszących i słabosłyszących,
    - niewidomych i słabowidzących,
    - z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
    - z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
    - z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- niedostosowanych społecznie,
- zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy przeznaczona jest dla uczniów:

- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Kształcenie w liceum ogólnokształcącym specjalnym, technikum specjalnym oraz branżowej szkole II stopnia specjalnej jest dla uczniów **w normie intelektualnej:** z niepełnosprawnością, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

W systemie oświaty funkcjonują również ośrodki specjalne:

- młodzieżowe ośrodki wychowawcze – dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii – dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze – dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami,
- specjalne ośrodki wychowawcze – dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze:
    - dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim,
    - dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna.

Kształcenie uczniów z niepełnosprawnościami, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy:

1) 20. rok życia – w przypadku szkoły podstawowej;
2) 24. rok życia – w przypadku szkoły ponadpodstawowej.

Jeśli rodzic (opiekun prawny) dziecka zdecyduje o wyborze przedszkola lub szkoły specjalnej lub ośrodka jako miejsca realizacji kształcenia specjalnego dziecka, zwraca się z wnioskiem do jednostki samorządu terytorialnego właściwej do zapewnienia kształcenia specjalnego w danym typie i rodzaju jednostki systemu oświaty, którą jest:

- gmina – w przypadku ubiegania się o przyjęcie dziecka do przedszkola specjalnego,
- powiat – w przypadku ubiegania się o przyjęcie ucznia do szkoły specjalnej lub ośrodka

Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, odpowiednich ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień niepełnosprawności intelektualnej, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek, który dysponuje wolnymi miejscami, nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka.

Dyrektor szkoły podstawowej i ponadpodstawowej może wydać rodzicom dziecka (lub pełnoletnim osobom) zaświadczenie (nie ma to formy zaproszenia), że zostanie ono przyjęte do konkretnej szkoły, co ułatwi mu otrzymanie wizy wjazdowej na teren Rzeczypospolitej Polskiej.

NOTATKI:

Szkoły policealne

- Szkoła policealna umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie szkolnictwa branżowego po zdaniu stosownych egzaminów w okręgowej komisji egzaminacyjnej.
- Podstawowym warunkiem przyjęcia do szkoły policealnej jest wykształcenie średnie ogólne lub średnie branżowe (techniczne) – nie jest wymagana matura. Cudzoziemcy zobowiązani są do udokumentowania wykształcenia średniego (informacje dotyczące procedury potwierdzenia wykształcenia zawarte są poniżej).
- **Szkoły policealne** dzielą się na:
    - publiczne – prowadzone przez gminę/miasto/powiat/samorząd wojewódzki – finansowane przez państwo i samorząd terytorialny (ogólnodostępne, bezpłatne),
    - niepubliczne – prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia, spółki, osoby fizyczne – mają swoje własne zasady rekrutacji, mogą być płatne.
- Nauka w **szkołach policealnych** trwa od 1 do 2,5 roku w zależności od kształconego zawodu. Kształcenie w wybranych zawodach może odbywać się online (na odległość).

- Niektóre szkoły dysponują internatami (domami słuchacza).
- Nauka w szkole policealnej rozpoczyna się we wrześniu danego roku szkolnego lub w styczniu/lutym. Zajęcia w roku szkolnym dzielą się na dwa semestry.
- W szkole policealnej słuchacze podzieleni są na grupy w zależności nauczanego zawodu. Kształcenie może być realizowane w formie dziennej (np. zawody medyczne), stacjonarnej lub zaocznej.
- Szkoły policealne kształcą w ponad dwudziestu grupach kierunków kształcenia: artystycznych, ekonomiczno-administracyjnych, medycznych, technicznych, rolniczych, leśnych i rybołówstwa, transportowo-komunikacyjnych, usługowych i innych.
- Kształcenie w szkole policealnej obejmuje godziny przeznaczone na kształcenie zawodowe teoretyczne i kształcenie zawodowe praktyczne. Poza tym słuchacze odbywają obowiązkowe praktyki zawodowe.

NOTATKI:

Uznawanie wykształcenia średniego uzyskanego za granicą

Cudzoziemcy są przyjmowani do szkoły policealnej (publicznej lub niepublicznej) jeżeli dysponuje wolnymi miejscami – na podstawie dokumentów:

- świadectwa lub innego dokumentu wydanego za granicą potwierdzających w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie średnie lub uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe,
- świadectwa lub innego dokumentu wydanego za granicą uznanych za dokumenty potwierdzające w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie średnie lub średnie branżowe,
- ostatecznej decyzji administracyjnej w sprawie potwierdzenia w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenia średniego lub średniego branżowego,
- świadectwa lub innego dokumentu wydanych za granicą uznanych w drodze nostryfikacji do dnia 31 marca 2015 r. za równorzędne ze świadectwem dojrzałości, świadectwem ukończenia liceum ogólnokształcącego, świadectwem ukończenia liceum profilowanego lub świadectwem ukończenia technikum.

Właściwym organem do uznawania wykształcenia uzyskanego za granicą jest Wielkopolski Kurator Oświaty.

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu: www.ko.poznan.pl w zakładce: **Załatwianie spraw/uznawanie wykształcenia uzyskanego za granicą.**

Miejscem składania dokumentów w tej sprawie jest:
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
Wydział do Spraw Nauczycieli i Sieci Szkół
pl. Wolności 18
61-739 Poznań
tel.: 61 670 40 86

Podstawa prawna uznawania wykształcenia uzyskanego za granicą:

- art. 93-93h ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie postępowania w celu uznania świadectwa lub innego dokumentu albo potwierdzenia wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki uzyskanych w zagranicznym systemie oświaty (Dz. U. poz. 447),
- ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.)

NOTATKI:

Kwalifikacyjne kursy zawodowe

- Kwalifikacyjny kurs zawodowy przeznaczony jest dla osób od 18 roku życia bez względu na posiadany poziom wykształcenia.
- Program nauczania kursu uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji zawodowej, a jego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji.
- Uczestnik kursu otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu, a po zdaniu egzaminu – certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną, potwierdzający daną kwalifikację.
- Organizowane mogą być przez publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe oraz publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Odpłatność za naukę

- **Nauka w publicznych szkołach dla dorosłych, w publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych oraz w placówkach kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów jest odpłatna.** Słuchacz cudzoziemiec może być zwolniony z odpłatności na podstawie decyzji organu prowadzącego lub dyrektora szkoły/placówki lub jako stypendysta Ministra Edukacji i Nauki.

- Na warunkach dotyczących obywateli polskich, tj. bezpłatnie korzystają z nauki w ww. szkołach i placówkach:
    - obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, (...), a także członkowie ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu,
    - osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji,
    - osoby, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - osoby posiadające ważną Kartę Polaka,
    - osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych,
    - osoby, którym nadano status uchodźcy oraz członkowie ich rodzin,
    - osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany,
    - osoby, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin,
    - osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej, oraz członkowie ich rodzin,
    - osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
    - osoby, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz członkowie ich rodzin,
    - osoby, które posiadają kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy", wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwaga!

Cudzoziemcy – dziecko, uczeń, słuchacz lub wychowanek – nieposiadający numeru PESEL posługują się we wszelkich czynnościach związanych z edukacją paszportem lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość.

Bursa

- Bursa jest samodzielną placówką oświatową zapewniającą opiekę i wychowanie (noclegi, wyżywienie) uczniom w czasie nauki poza miejscem stałego zamieszkania.
- Młodzież mieszkająca w bursie jest całą dobę pod opieką nauczycieli-wychowawców.
- Zasady i terminy rekrutacji do bursy określa organ prowadzący bursę (miasto lub powiat).
- Bursa jest placówka płatną.

NOTATKI:

Ocenianie w polskim systemie edukacji

- W klasach I–III szkoły podstawowej uczeń otrzymuje ocenę opisową śródroczną i roczną na koniec roku szkolnego, natomiast na bieżąco informację o postępach w nauce i zachowaniu uczeń i jego rodzice otrzymują zgodnie z systemem ustalonym w konkretnej szkole (statut szkoły).
- W klasach klasy IV-VIII szkoły podstawowej oraz w szkole ponadpodstawowej uczeń oceniany jest w postaci ocen cyfrowych w skali 1-6. Nauczyciele na bieżąco oceniają postępy ucznia w nauce, a na koniec każdego półrocza/semestru i roku szkolnego nauczyciele wystawią oceny końcowe z każdego przedmiotu oraz zachowania.

Skala ocen:

6	celujący
5	bardzo dobry
4	dobry
3	dostateczny
2	dopuszczający
1	niedostateczny

6 – ocena najwyższa / 1 – ocena najniższa

Zachowanie oceniane jest jako:

wzorowe
bardzo dobre
dobre
poprawne
nieodpowiednie
naganne

wzorowe – ocena najwyższa
naganne – ocena najniższa

Świadectwo szkolne

- Na koniec roku szkolnego uczeń otrzymuje **świadectwo.** W klasach I-III szkoły podstawowej na świadectwie znajduje się opisowa ocena zachowania i zajęć edukacyjnych oraz ocena cyfrowa z religii/etyki. W klasach starszych IV-VIII szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowej uczniowie otrzymują na świadectwie oceny cyfrowe.
- Świadectwo szkolne potwierdza uzyskanie albo nieuzyskanie promocji do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

Najważniejszym dokumentem regulującym organizację pracy przedszkola, szkoły i placówki, w tym szkolny system oceniania jest statut.

NOTATKI:

Szkolnictwo artystyczne w Polsce

- Szkoły artystyczne w Polsce realizują kształcenie ogólne i artystyczne lub wyłącznie kształcenie artystyczne, w zakresie muzyki, plastyki, baletu/tańca, sztuki cyrkowej.
- Szkoły artystyczne mogą być publiczne lub niepubliczne.
- Szkolnictwo artystyczne nadzorowane jest przez ministra właściwego ds. kultury
- i ochrony dziedzictwa narodowego i tworzy odrębny system kształcenia, w stosunku do systemu edukacji ogólnej.
- Wśród typów szkół artystycznych stopnia podstawowego i średniego znajdują się szkoły prowadzące wyłącznie kształcenie w zakresie przedmiotów artystycznych oraz szkoły, w których uczniowie mogą realizować także obowiązek szkolny oraz obowiązek nauki, tzn. realizowane jest tam również kształcenie ogólne.

Szczegółowe informacje na temat systemu szkolnictwa artystycznego Polsce znajdują się na stronach internetowych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: www.gov.pl/web/kultura/szkolnictwo-artystyczne-w-polsce

NOTATKI:

Podstawy prawne kształcenia cudzoziemców (stan na 1 lutego 2022 roku)

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
(Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) - art. 165.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
(Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, z późn. zm.) - art. 93 - 93h.
3. Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim
(Dz. U. z 2021 r. poz. 672) - art. 4 i 9.
4. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
(Dz. U. z 2021 r. poz.75, z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r., poz. 1283).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r.
w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej
w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
(Dz. U. z 2020 r. poz. 1280, z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1743).

Publikacja współfinansowana jest z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz budżetu państwa i powstawała w ramach projektu pn. „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce – etap II – pilotaż Centrów Integracji Cudzoziemców" realizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w partnerstwie z Województwem Wielkopolskim – Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu oraz Województwem Opolskim – Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu.

Bezpieczna przystań

Wyłączna odpowiedzialność za wyrażone opinie spoczywa na autorach i Komisja Europejska oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Poznań 2022